

درگاه

اونبش آوندہ برنشر اولنور

برنجی سنہ : برنجی جلد

نومرو : ۵

۲۰ حزیران ۳۳۷

معماری

عثمانی نورنگ مامی

« جبار معماریدن » قوش
قاروی « کایاستانبول اقلی اترندن »

صناعت تاریخک افاده سی ، استانبولک فتحیه
تورکک بو شهرده کندی قابلیت صنعتکارانه سنی بنا
ایده بیه حکم ملی پولونجه قادیار ، عثمانی تورکارینک
خصوصی ومستقل برصناعتی اولادینقی بیلدیرمکده در .
حقیقته ایسه ، دها عثمانی تورکاری تاریخ صحنه سنده
مستقل برملت اوله رق کوزو کدیکی آنده بیه ، غربی
آسیا صنعتک الک مهمی اولان معماری دخی تورکک
آلنده ایدی .

اسلام مدنیتک موجودی وایلیک نایسی عربلردر .
صناعتی دخی تورکک بیلکیمی و ذوقی اداره اشدی ،
پک طبیعی که هر اسم دینه لرینک ایلیک انغوزخی اولان
دیرکلی جامعلری ده اونلر وار اشدیلر . برآز سوکرا
صناعتک اداره سنی ، هرزمینده مدنی اختیارلامش
اولان ، ایران آله آلدور و عجمستانک شرق وجنوب
جهتلرنده بوکون بیه الک عمومی معد شکی اولان
حاولولی [حرملی] جامع انغوزخی ایجاد ایدیور .
بوندن باشقه آل هنرلی و ادبیات ده ایران تأثیری
حتی اداره سی آلتنه کیریور و اسلامیتک وطنی اولان
عربستانده یالکیز فنون مبتنه قالیور .

فقط دها پک ایرکندن اسلام دنبا سنک شمال
وشمال شرقی جهتلرنده حدودی قطعاً معین ، اوستی
قبه ایله اورتولی یکی برتشکلات باش کوستریور .
قافقاسیه نلک جنوب یاماجارلنده و خوراسانده قبه ای
مدفن آبدلری انشا ایدیور . و ۱۲ - ۱۳ نجی
عصرلرده آرتق ایرانک غربنده ، آذربایجانده ده
بونلره مماثل برجوق معماری خاطرلره تصادف
ایدیور . اگر بونلرک نره دن کلدیکنی تدقیق
ایده جک اولورسوق قارشیه زده دائماً اورال - آلتای
ملنلری بولوروز . یعنی بو آبدلری باشند باشه
سلجوقلر ، مونغوللر بنا ایدیورلر .

قبه ای مزار قلعلری ایران حایل ایدلرک هر نه قدر
تعمم ایدیورلر سه ده ، ایران ، مونغول حکمدارلینک
آله ، یعنی توران اداره سنه ، کچنجه یه قدر اوراده بوکی
انشاآت بر ترقی کوستریور . بعده شرق سلجوق
اولک لرنینک اساس حکومتی ایران اولونجه یکیدن
محتشم بر ترقی سیلی باشلاور .

تیمور و توابی سمرقنده ، بخاراده قبه ای تکمل
ایتدیرمکده ، سوسله مکده ایکن مملوکارده مصره
ادخال ایدیورلردی . صنعت تاریخک شیمیدی یه
قادیار اولان قرار و حکملری چوق زیاده تعدیل
محتاجدر . چونکه ، آرتق ناصیل که ، « بیزانس
اسلوی » اساسنک ، فلاسیکلکدن آریله رق ترقی
ایدن بالفان ، دها طوغروسی ، اسکی خریستیان

بولوطلر

نه زمان کوک بوزینه باقمه بوجه داغلردن
سانیرم که بولوطلر یانی باشمده یورور .
اوپر بریرم ایچمده دویدم سدارلردن ،
بردن بره قلبی حزین املار یورور .

بیلیم نچین بولوطلر یی چوق مشغول ایدر ،
خاطرلارم اونلری قیصقاندینمی بیه .
هرکون بویایی کولکم : « اوجوق قابل اولسه ، دیر
قارا طوبراق بوغنی بوکودی عذاب ایله ! »

فقط یاشاییلری هیچده بکزمز بزه :
اوکلرنده لاجورد ، لکسز بر بوشاق وار .
باقارکیز کیدرلر الک اوزاق برده کزه
برآز اول اغشکن قارشی یاماجه قادیار .

کیمینک رنکی آجیق ، کیمینک قویوجه ...
بو یوک برکروان کبی کوکلرده آقین آقین
سوزولورکن هپسی ده براوچدن اوپر اوجه
دیرمک : « اوله بیلسم اورایه دها یاقین ! »

بولوطلر بورونوب کلنجه نیسان آبی
خی کوردهن طن ایدر جوشقون برسودالی .
هرکون دوشونسم بیه اونلره قاروشایی
سوکنده آکلرم که بو طوبراغه باغلی .

امین رحیم

۱۳۳۷

آوروپانک تاریخ صنعت مدققلری ده غرقه - رومن
حرشک بنا ایتدی عصریده طرز تربیه دستورینک
سربست حرکتزه مانعندن ، نفوذ نظر مزده کی
تحدید اشدن قورولانی ایستورلر سه ، طبق اوصورتله
بزم ، تورانه مجارلرکده وسعت و نفوذ نظری اولمایان
آوروپا علم و متعصب طرز محاکمه سنک توران ملنلرینک
مدنیتتی صارارق کوسترمدیکی کفندن قورتولمق مز
ایجاب ایدر .

دیک اولوبورکه عثمانی تورکاری مرکزی انشاآت
مفکوره سنی کندی ملک و رولری اوله رق کتیردیلر
دها ایلیک سلطانیلری زماننده بروسه جاملرنده
وبالخاصه میلادی ۱۳۹۲ ده ازنیق ده انشا ایدیلن
یشیل جامعده اسلامیتک شیمیدی یه قدر اولان معبد
انغوزلرندن کرک داخللا و کرک خارجاً تمامیه آبریلان
جامع انغوزنی وضع و تثبیت ایدیورلر . بو انشاآت
مفکوره سنک اساس نقطه سی قبه ای ، محدود و معین
بشا ، معبدک اوکته انشا ایدیلن حرم ایله تورکی
تمیل ایدن اسطوانی منازهلر اولغله برابر بسانک
آرقه سنده کی قبرستان و تربلری ، بونلرک هیئت
مجموعه سنی احاطه ایدن میدان دخی بعض نقطه لرنده
بوکله ن حرث بنالریله جامع ترک و اعال ایدیلر من
مهم جزئینکی تشکیل ایدرلر .

اسلوی اولدینی تعین ایدیور و اورتابه جبقیورکه
یالکیز بیزانس دکل ، حتی غرب خریستیانلرک
قرون وسطی اسلوی نکه ده تعلی و جوهری غربی
آسیانک مترق صنعت معماری سنده طرز محاکمه سنده
آدم آدیم آرایه رق بولوبورز . بونلردن باشقه ده
بیزانس معماری سنک الک اساسی تشکلاتی اولان قبه ای ،
قرون وسطی غرب معبدلرینک عضو اساسی اولان
یکدیکرینه عمود طووسلری و وضعیت عمومی یی که
مرکزی قبه ای بنای یعنی دیرکلی و مستطیل مقطعی
بازیلکانی - روما تولید اتمه مش و بخصوسده توسط
بیه اتمه یوب بونلری آسیا ایجاد اغش و آوروپایه
شونک بونک قومنیو نچلغه حاجت قالدیزین و برمشدر .
تاریخ صنعتده ، دنک برلشدر دیک اوپ مات
آراسنده تورکک مدنی قابلیت انکار ایدلرک صنعتکارانه
فعالیتلرک بوتون بارلاق نتیجه لرخی ایرانلرک لهته قید
ایده ن مقررات ده اوصورتله ده کیشه جکدر .

بونلری دها زیاده تعمق حاجت قالدیزین
آرتیق بوکون قولابلقه تعین ایدرکه آسیاده کی مرکزی
قبه ای انشاآتک منشائی و ترقی سی توران خلقنک آوروپایه
آتیلمی و آسیانک غرب طرفلرنده یرلشمه سیله صیق
فقی علاقه داردر .

آسیانک غرب جهتنده کی صنعتکارانه فعالیتلرک
حقیق محلی و مدبری توران در ؛ ایران ایسه ، تورانی
ویا تورانک سوق ایتدیکی سرمایه یه آجیق کندی
ذوقی و مهارتی علاوه ایشدر .

مشهور و انغوزخی رسام مکتبلرینک سمرقنده ،
بخاراده ، هرانده ، سیواسده و خراسانده تشکی
ایدوب تام تیمورک الک سطلونلی زماننده و ایرانک
کرک اووقت و کرکسه حال حاضرده ده خالص الم
تورانی خلق ایله مسکون قسملرنده بولونمی پک
فوق العاده و جالب نظر دقت دکلیدر ؟ بیلوروز که
« فایانس » کده اصل وطنی چین ایدی . [تورکار
فایانسی بوکون دخی « چینی » دیبه افاده ایتکده درلر]
وغیره ، ایران ایلیک دفعه اوله رق یته مونغوللرک
توسطی ایله داخل اولشدر .

ونهایت بیلوروز که شرق آل هنلرندن آک
انغوزخی و آوروپایه آک معروف و تقدیر ایدیلن
[متوسط برآوروپایی عجم دیه یاد ایتسه بیه] خالی
دخی هر حالده و بلاشبیه بوچولده کزن ، بادیه نشین
سیار خاق صناعتک نره سی ، و ترقی ایتدیر یایشی ده
تورکارک اثریدر . ایرانک ایسه بوخصوسده پک آز
برحصه سی واردر .

شیمدیک حالده بو قیدلرمدن ویا بونلر دولایسیله
قطعی نتیجه لر چیقارمق ایستیم یورم . فقط بوکون
آرتق هرکسک بیلدیکی ، اما هیچ کیسه نلک طایفادینی ،
بوکون هنوز آسیانک غرب و غرب جنوبی سی حقنده کی
« ایتدو - جرمن » معلومات و تدقیقاتنک مقرراتیه
چارپیشان حقیقلری قید اغشکی کندیجه بر مجبوری
شخصیه عد ایدیورم .

و بزم مجارلغمز نقطه نظرندن ، بوکون نصل که

وظیفه‌سنی گورهن افسانك منطق دائره‌سند برآراه
كثيرا سنی بوبوك بر كوزلاكله آكلاندیدنی حالدیه بونری
خارجاً بك ابتدائی بر صورتده احساس ایتكده در .
تصویر طلبی « شیلوئی » بك آز نقطه‌دن
عبارت و آنجی بك اوزاقدن كوزل كوزوكور .
جته‌سی باصیق ؛ آغیر واشكال داخلیه‌سنی افاده
ایز بر وضعیتده در . شاید اطرافنده‌کی درت
مناره‌دن ده تجربه‌ایدیله جك اولورسه خارجی‌منظره‌سی
عادتا ناخوش برشكل آلیز .

شهرلك اشفالندن طقوز سته صوكره آپوستول
كلیسا سنیك برنده بوندن صوكراك بالعموم عثمانی
تورك جامه‌لرلك انجی اولان استانبولك ایلک
بوبوك معبدی فاتح سلطان محمدجامی حاضر بولونیوردی .
آیا صوفیه‌ك حل ایدمه‌دیكي « جم داخلیده‌کی
عظمت واخترامی بناتك خارجنده‌ده كوزه‌چاریدیرمق »
مسئله‌سنی عثمانی توركاریك جامی حل ایدیور .
آیا صوفیه‌ك مستطیل الشكل بلانی‌اعاده ایتیدیرك مودل
كی قبول ایدیلن معبدك سبب تحتنده و كاله ابرمش
بر منطق داخلنده‌کی جم داخلیسی قطعاً مرکزی
و حتی صوكره گیرلندن استقامت اساسی به عمودی
جهتله طوغرو بر آز یایوان پلان اوزرینه انشا
ایدیور .

عثمانی توركاریك قوتلرك مختلف نقطه ، خطوط ،
سطح و جسملرده‌کی تأثیراتك تاقیه تپه‌سندن تل
دیوارلرینه قدر ضعیف و طبیعی بر صورتده آشانی
اوزایشنی بناتك خارجندن ده حس ایتیدیر بیلشلی
ینه عین منطق و تشکیلات اولان وقوف‌ناملری سایه
سنددر . قبه تضییقك تأمین موازنه‌سنه ابتدائی بر
صورتده دیوارلرك ثقلتی استعمال ایتیه‌یوب تضییق
مرکبلرینه تقسیم ابره‌ك قبه‌ك آلتنده درت جهندن
آجیلان کرلر ، بعض نقطه‌لرده كوچوك قبه‌لرله تورتولو
استوانی پیلایله و كوزه چاربان ده‌سته‌ك پیلایله
واسطه‌سیله آشانی به دوغرو سوق ایتكده درر .
مرکز سطحه درت جهندن انصافی ایدن یان قوتلرله
بونلره مربوط بلیش حاولولرك و تفرعات سائره‌ك
اوزرینه قورولورق اساس قبه به دوغرو متناسباً
كوچولن نصف قبه‌لرینه و قبه‌جكارلرینه ده بودستك
پیلایله‌لرك آراسه برلشدیرمكده درر .

نصل داخلك صورت انشایی آشاییده‌کی طولون ،
یوكه مقاومتی افاده ایدر . انشای اقسام ایله باشلاهرقی
یوقاری به طوغرو تدریجاً ضعیفله‌بور ، اوتالی و هوادار
نهایت الكاوست بنجره‌چلنكی واسطه‌سیله خارق‌العاده
بر صورتده تنویر ایدیلرله ساوی بر قبه شكندده
ایسه خارجی تركبات ده اساس قبه جه‌سنك قطر
مائل استقامتده‌کی مرکبلرینه آشانی به و خارج طوغرو
سوق ایدرله ك آتیشاییده‌ده معبدك محیط دیوارلری
پیلایله آرسنه دوشن قسملری كولسك دوكن
کرلر آراسنده تقسیم ایدیور .

آیا صوفیه ، ساده‌قور مرمر لوحه‌لر ، موزایق

یکیدن کشف ایتدیلر و بودوشونجه‌ی بنسیره‌لرك اولك
حقیق صاحبلی و ایلرله بیلرلی اولدیلر .

معمارینك دائمی و متوالی وظیفه اساسیه‌سندن
« جم وجوده كتیرمه‌ك صورت حانی » [مالزیه
اولورق طوغله‌ك ، تشکیلات اولورق قبه‌ك كشنی
واستعمال ایله برابر] آسیا ممکن قیلمش و آوروپا
ایسه غرب خرسیتیانلرك مستطیل مقطعی ، دركلی
قبه و کرلرله تورتولو یا بیلایله‌لره بیزانك مرکزی
قبه‌ی معبدلرله ترقی ایتدیرمشدر . فقط غرب خرسیتیانلی
وظیفه‌سنی یالکز تمیق و مقصده تقریده قالدیوب
غوثیك طرز معماریسند اكل بیله ایتكده ایكن
بیزانس دها بیلنجی عصرده خرقه نوندن آیا صوفیه‌ی
انشا ایدرله اساس مقصدك صورت حلكك آشیکنه
قدر کلیورسه‌ده بونی آتشیور ، شاشیروب رجوع
ایدیور ؛ بیکاره و تام بر آهك داخلی نظریه‌سنی
غیب ایدیور . و هر نه قدر قبه‌ی بوندن صوكره‌ده
مصر استعمال ایدیور سه‌ده قبه آرتق تشکیلاتده
اولان بدلی غائب ایدوب ، زینت مقاشنه کچه‌ك ،
بیزانس کلیسارلرك یان یانه دیزلن مربع ساحلرلی
أورتویور ، آیدیلان تور و بالخاصه ك مهم مرتباندن
اولان مذهب موزایق‌لره فوق‌العاده بر سطح تأمین
ایتكده قالدور .

بیلنجی عصر معماریسكك بوبوك صنعت و صنعت
محصولی اولان « آیا صوفیه » بیکاره برآیده‌شكندده‌کی
جم داخلینك صورت حلدور .

درت معظم پیلایه ، درت عتشم کر اوستنده
اوقبه ، بوکرلره ایکی طرفدن ایکی یارب قبه‌یاصلایر
و بونلرك دیگر اوجی كوچك قبه‌یه استناد ایدر .
تشکیلاتی هیچ بروقت کیزله‌یوب بالعکس احساس
ایتدیرهن آزر ترینات ، آهنگدار رنگر و داهابانه
بر صورت تنویر ؛ پلانك ، کرلرینك ، قبه‌لرینك
نازك منحنی خطلری ، قبه‌سنك بنجره‌چلکندده‌کی
تناسب جیرکیرك استقامت و حرکتی زنکینشدیرمكده
ایكن جناح دهلزلی و بونلرك اوزرنده‌کی دیوار
سطحلرینه آجیلان بنجره‌لره ضیا و كولسكك ذوق
سلیم ایله تقسیمی تأثیرات صنعتکارانه‌ی اوتدیرمه‌ده درر .
هر شی ، هر تشکیلات ، هر رنگ و چیز کی یالکز
آهنگدار ، ملر و معظم ، اوقته قادار تصور بیله
ایدله‌مش ابعادده فقط منطقی بر ساده‌لکله تنظیم
ایدلش ، بکدیگرینی اكل و با تمام ایدن عضولرك
ترتیبده ولو بر قسمی و یا بر طرفی اولسون كوزه
چاره‌قصرین هیچ برسکته‌یه اوغرایه‌ورق آهنگدار
بیکاره‌لرك و آبدوی ابعاد مفکوره‌سنك معماریده
ترقیسته خدمت ایتكده درر .

معافیه آیا صوفیه مرکزی قبه‌ی معبد مسئله‌سنك
یالکز بر قسمی ، جم داخلی انشائی حل ایتشد .
خارجی منظره‌سنك قیمت صنعتکارانه‌سی مان
مان یوق کیدر . داخل بوبوك بر كوزلاكله الهام
ایتدیکي ، کرک تضییق ، کرک مقاومت و کرک سقف

توركلكك بو خصوصده‌کی سعی و غیرتی قطعیدر ،
بو نقطه‌ده بر آن ایچون بیله‌تردد ایدیله‌مش ، بوندن اونی ،
نه ایرانك كندی طرفدن تصدیق ایدیلن مدنی تفوق ،
نه بیزانك تاس دولا بیلایله اولان تأثیراتی ، نه آناتولینك
اسکی و كوكاشمش مدنی ، نه سوریه ساحلنك و یا
عراقك انكشاف ایتش معماریسی ونه‌ده بونلره نظراً
سونوك قالدان ارمستانك مشومش بر شخصیت و قیمتده
اولان معبد انشائی آیدرماز .

توركلر ، بوتون بونلرك هر بوندن یالکز كندی
آبدوی معماریسكك اساس دوشونجه‌سنی مكللشدیرمك
ایچون قولاناجنی شیلری سپر اوكره‌نیر .

یكری اوچ یا شنده ، اوچ سنده تخته چیقان
محمد میلادك ۱۴۵۳ سنه‌سی مایسك ۲۹ نده ، چیچك
بدل ایدن مایسه شهرلك ك كوزه‌ل آلتنده ، روزكارك
طانی شرق قوقولری كتیردیکي ، وكونشك یالکز
بوشورده قندراولاییلدیکی صافیت و براقلایله بارلادی
برومسده قسط‌طینی به داخل اولدی .

آرتق ك صوك چارده‌ده ایلش ، مدافعه قطعانی
منهزم اولش و شهرده سوراق محاربه‌لری سكوت
بولش ، مقاومت تشجیع ایدن باباسلر تجزیه ایدلش
و کلیسارلره التجا ایدن اهل ایدن تمیزلشدی كه ایكنجی
سلطان محمد ، مشعش براوكه زماننده ، وزیر اعظم و بكار
كلری ، باشلار و بیکی چری آقاسی و دها بر طاقم
كزیده معیت خلقنك اوكنده آتیه بینمش شهره
داخل اولدی . طوغرو آیا صوفیه به كیتدی . معیده
یا یا فقط قیلجی ایدنده داخل اولق ایچون آتندن آنجی
براده ایددی . منلا حرابده كندیلرینی بکلیوردی .

سلطان دوردی و كال سكوت ایله خرسیتیان حرابندن امام
افندیك بوكسك سسله دین اسلامی اعلان ایدیشی
دیکلری . صوكره ، عسکرلرینه ، بوكون انكار ایدیلن ،
استخفافله كورولن تورك حرشینه‌ی ابدی بر اعتماد نشانه‌سی
اولان ، شو امری و بردی : شهرلك خزینهلرینی ،
دفینه‌لرینی ، آلتون و كوشنی هپ سزه ترك ایدیورم .
فقط بنالر بنجر . « سلطان فاتح هم اشغال ایتدی
شهره و همده برینه كچدیکي دنیاك ك بوبوك شهر
بانلرندن قسط‌طینی و س ایله بوستینا و سه لایق والیقدی .

آیا صوفیه‌ك اوزرندن صلیبی قالدیرتدی . و برینه
معاویز اولدیلنی کی کرک دین اسلامك و کرکسه
قسط‌طینی شهرینك علامتی مقامنده اولان هلالی ركز
ایتدیردی .

معظم دقیقه‌ده فاتح ، ترك جامه‌لرنده و حتی آیا صوفیه
خارج اولق اوزره او زمانه قادارکی دنیاك بوتون
معبدلرنده نقصان اولان ، فقط تورك معماریسكك برعزم
قوی ایله دائماً آرادینی « جم مرکزینك آبدوی
صورت حانی » فرق ایتش ایدی . آسیانك طقوز
بوزنه اولر و یاده افهام ایدر کی بیلدیردیکي و خرسیتیان
و آوروپانك طقوز یوز سنده‌نیری آكلایه‌مدینی ،
خرسیتیان حرشك استعمال ایدمه‌دیکی شیئی شیمیدی
آسیانك بورایه آقین ایدن خلقی ، عثمانی توركاری

درگاه

مناظره طغی

مراد طاغی

کوجوک بر دره ی کجهرک طغانک شمال ورسناک
سولری بوشالان وشرق - غرب استقامتند آقان
مراد صونه واصل اولدی . . . کدیزک قولارندن
برخی تشکیل ایدن بو صوبک هرایی طرفنده کی
کنش و دوز اراضی تمامیه مزروع ایدی .
«کوش کول» جوارنده قولر آلتنده بیاض
کلس قایار مشاهده اولونوبوردی . آرتق مراد
صوبی بو نیجه یوقاریه دوغری چقیورز . وادی
کیتدیکه دارالدینی حالد الاکن مزروع برله تصادف
ایدلکده در . وادینک جدارلری کیتدیکه آتالور ،
قومسال زبانی جام اورمانلره اورتولور ، چاغلاهرق
آقان صوبک اطرافنده ، برقاچ کون اولکی یاغورلر
اشاننده سیلرک کیتیردیک ، قوم وطاش بیغینلری
اک بوکسک سو سوبه سی کوسریوردی .

مراد صوبی وادینک جنوب جهتده اوزرنده
حصار خرابه لری بولونان کوجوک تپه لر واردی ،
برآز ایلری ده طاغک یا مانجده کی حمام موقعندن کلن
برکوجوک دره مراد صوبه قاریشدی . حمام موقعندن
برآز آشاغیده بولونان ایلحه ، اوزاقدن فرق ایدلکده در .
بوندن صوبه وادی طار برکید وجوده کتیردکن
صوبه تکرار کنیشه ایدی ، شالده جبرائیل طاغی
بوکسلور ، ایکی طاغ آره سنده «بل اووا» نک
کنش سطحی مشاهده اولونوبوردی . بول اوزرنده
«چوقور اورده» قریه سنده کجه لده کی ایرتی
کون طاغک ذروه سته دوغری یوقوش یوقاری چیقمه
باشلاق . اوزاقده کوجوک تپه لر ارقه سندن اصل
ذروه یکنسق وافتی صورتده امتداد ایدن بر مالغه
حالنده ایدی . سیرک و دیک یارقیلره عارشه لایع
برصرت اوزرنده جام اورمانلری آره سندن کجهرک ،
وآره صره منکشه رنگنده قایارله تصادف ایدهرک
صوب آلا «۱۵۶۳ متره» یابلاسته واصل اولدی .
بو یابلاده برچوق بوروکار بولونور و قویون کچی
سورولری دولاشیوردی . یابلاده براز توقف
ایتدکن صوبه تکرار بوکسلکه باشلاق . جام
وقاین آغاچلری آره سندن کچک «آنادولیده کی
قاین آغاچلرینک اک جنوبده اولانیدر» ۱۸۰۰
متره ارتفاعه دوغری جام آغاچلری بوسبوتون
سیرکاشمه باشلادی . ۲۰۰۰ متره ارتفاعده جام
آغاچلری ک نادر دی . فقط دیزه قادار بوکسله
آردیج آغاچلری وطاغ نباتاتی مبدولیتله موجوددی .

چیقیدیز نقطه دوز و بوواراق بر تپه ایدی ، خط
بالایی شرقه دوغری تعقیب ایدنیجه آغیر آغیر بوکسله رک
۲۱۴۰ متره ارتفاعه واصل اولدی . داها شرقده
ایک نیجی برتیه قارتال کولی تپه سی دوغری برتخیمه
نظراً ۲۳۳۰ متره ارتفاعده . . بولندیز بر طانی
میالی ، چیلای بر ذروه منطقه سی ایدی . کنش
وادیار پاک آز جریانلره سطح زمینی طالع لاندیرمشر
هیچ بر نقطه ده غلاسه آثارنه تصادف ایدله یوردی .
حزیران ابتداسنده بو غیر محفوظ بوکسک سطح

قیشین قورقوغ وایسز دوران طاعلر یازین
پک زیاده کوزلا شیر . طاعلرک یازین اطافتی آرتدیران
شی ، ذروه سیله انگلری آره سنده سته تک هر موسمه
عاند بر منظره طاشایدن . حزیران ویا تموز اشناسنده
کوجوک برطاغ کیرنیشنه چیقله جق اولورسه ایلاک
بهادی ، صوبک بهاری نهایت قیشک قاری منظره لری
برقاچ کون ایجه سیقیشدیرمق قابل اولور ، هاله
طاغدن ایترن انسان مسافه لره برابر موسملری ده
قطع ایتدیکنی حس ایدر . آنادولیده طبیعتک بوتون
کوزلکارنی کندنده طویلامش برچوق اولو طاعلر
وارد . ایتنه برقاچ سطر ایچنده اکالاتی ایتدیکم
مراد طاغی بوکوزل طاعلردن بریدر .

تره نله ازمیردن آقون قره حصارنه کیدرکن
دائما دوز و آز میالی اوولر اوزرندن کچن خط
بوی آلاشهردن آرتلقدن صوبه کوه انیشی یوقوشی
دیک صرلری آشفه باشلار ، عشاغه منتهی اولان
بو طاعلغی اراضینک شمانده وزروسی بولوطاره
قاریشان بوکسک بر طاغ کورولور . آتلر دیزی
ساحلرخی مرکزی آنادولی به ربط ایدن ازمیر -
قره حصار بولی اوزرنده برکچی کی دیکامش دوران
بو طاغ «مراد طاغی» در . ۲۳۳۰ متره ارتفاعه
قادار بوکسله مراد طاغی بوجوارک اک بوکسک
طاغلرندن صاییلر ، شمانده جبرائیل طاغی ، جنوبده
قیزیل واما طاعلری برقاناد کی مراد طاغک کوه .
سته پتیشمدر . آتلر دیزی جهندن باقیلیمه
مراد طاغی پک هبتلی ، آشیلاز برطاغ کی کورونور ،
فقط مرکزی آنادولیدن ، کوتاهییدن ، قره حصاردن
مراد طاغک ذروه سی اوقادار بوکسک کوزوکر ،
بو طاعلردن بو بوکسک طاغله قویلاجه چیقیلر . مرکزی
آنادولیده یاز صیقلاری باشلار باشلاماز برچوق
خاق ، تپه سنده هر زمان بیاض قاریغینلری صافلایان
بو طاغک یابالارنده کی تمیزه وادن و اطرافنده کی کوزل
منظره لردن استفاده یوقشارلر ، پک چوق کچی
وقویون سورولری تازه ویشیل ووتلره اورتولو
یابالارنده دولاشیلر .

صرف جغرافی برتدقیق یایقی اوزره بو طاغک
ذروه سته چقان برسیاحک خاطر اتندن اقباس ایتدیکم
بعض ایضاحات یاردمیه مراد طاغی براز داها
یاقیندن طایفه سیله جکی طن ایدیورم ، سیاح
دیورورکه :

کدیز قصبه سندن حزیرانک یدنیجی کونی مراد
طاغنه چیمق اوزره آرتدی . قصبه دن کچن کدیز
وادیسی تعقیب ایدهرک جنوبه دوغری کیتدک ،
اطرافنده برچوق اکین تارالری کورونوبوردی .

برکونه

آبار وار ؛ کون کجه بن سزی آتدم ،
نه برآز بورولدم ، نده اوصاندم .
نهایت ، عجزی کورونجه برکون
باشمه دنیار بیقلدی صاندم .

او بولده بورورکن بیله کندیکز
حالدن آکلاماز کی شندیکز .
فقط صوبکرا باقمد ، اوده لقایلی
کیدنیجی آتسزین حزینلیدیکز .

نشه کز بو بوزدن سوندی ابرکنجه ؛
دیمک که ، کولکیز باغی اوکنجه !
صومایک ، عمرده اودقیقهر
تولومدن قاچ کره بریدی نیجه !؟

دیده هوسسز بر مسافرم ،
روحله دائما سزکله برم ؛
کدرلنسه کزده ، سوبه کزده
بن یاسه دوشرم ، بن ایچنیرم .

بوغمدن صاغلیک قلم قورتولور !
هجراندن آریسه یاسه طوتولور !
بوکول باغیدر ، بر اوجی سزده ،
بر اوجی تولومده نهایت بولور .

نجم الدین خلیل

و برآز هیکترا فیه دایر تربینات ایله اکفا ایدر .
خارجنده ایسه زیندن باشقه بر وظیفه سی اولیان
اعضالردن جان تجرد ایتکده ویکانه سوس طاشک
وانشاق اقسامک مؤثراداره سی ایله متناسب وسعته
وای تقسیم ایدلش نیچرله ، قاپور و دیگر آجیقلردر .
یانلره مرکز ایدیلان و قسماً ملاحظی اولان ابعاد قصورسز
ویاقیشقی اسطوائی مناره لر معبدک تأثیر خارجینی
مهم صورتده تزئید ایدر . بونلرک محرومی کلاه لری
بر ، ایکی ویا اوچ صره شرفه لری و کندیلرینه
خاص بر نزاکته مالک شاقولی چیز کیرلره جلمک
مختشم کتله سنده کی عطق تنوچ ایتکده درلر .
معبدک مدخلی ، مططن جلّه قاپوسندن کیره لری ،
نجم داخلینک عظمتنه حاضرلایان ، ستونلره مزین
حالی کوزه چاریدرر .

معبدک اشاننده عزم ایله محافظه ایدیلن مرکزیت
ایله حاولونک و مناره لرک مدخل طرفده استعمالی
سایه سنده اله ایدیلن ، و آبدنه ک هر نقطه دن کوزه ل
اولان سیلوانتی السانی هیچ بروقت صیقلامده در .
چونکه هر نقطه دن هر آنده باشقه باشقه منظره لر
کوسترر .

معمار

سبح رحمت